

Euroopa Liidu
Nõukogu

Luxembourg, 25. juuni 2018
(OR. en)

10319/18

DEVGEN 106
ACP 58
RELEX 574
REGIO 46

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	25. juuni 2018
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	8556/18
Teema:	ELi koostöö kolmandate riikide linnadega ja kohalike omavalitsustega – Nõukogu järeldused (25. juuni 2018)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused ELi koostöö kohta kolmandate riikide linnadega ja kohalike omavalitsustega, mille nõukogu võttis vastu oma 3628. istungil 25. juunil 2018.

**ELi koostöö kolmandate riikide linnadega ja kohalike omavalitsustega
Nõukogu järeldused**

1. Nõukogu tuletab meelde rahvusvahelist ja ELi poliitilist raamistikku, sealhulgas uut Euroopa arengukonsensust,¹ mille eesmärk on tagada strateegiline koostöö arengumaade linnade ja kohalike omavalitsustega, toonitades muude elementide hulgas visiooni „linnad kõigile“ põhimõtteid. Nõukogu rõhutab kindlalt, et linnade kestlik areng ning kaasav, tasakaalustatud ja integreeritud territoriaalne ja linnapoliitika on ülimalt tähtis kestliku arengu 11. eesmärgi ning teiste kestliku arengu eesmärkide saavutamise jaoks. Nõukogu kutsub komisjoni üles toetama kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamist kohalikul tasandil ning kasutama täiel määral poliitilist raamistikku ja kõiki kättesaadavaid vahendeid, et tõhusalt optimeerida partnerriikide linnade ja kohalike omavalitsustega tehtava intensiivsema ja innovaatilise koostöö eeliseid.
2. Arengumaade linnade hoonestatud alad, eelkõige Aasias ja Aafrikas, peaksid 2030. aastaks suurenema 200 % võrra. Linnastumine ja sellega seotud probleemid on märkimisväärsed ka teistes piirkondades, muu hulgas Ladina-Ameerikas ja Kariibi mere piirkonnas ning ELi naabruses. Linnastumise jätkuvalt kiire tempo osutab sellele, et ELi poliitilisi eesmärke saab saavutada üksnes kolmandate riikide linnade ja asjaomaste kohalike omavalitsustega evitavate tugevdatud partnerluste kaudu.

¹ Kestliku arengu tegevuskava 2030, uus linnade tegevuskava; nõukogu järeldused, milles käsitletakse kohalike omavalitsuste tähtsust arengu seisukohalt, juuli 2013.

3. Paljud linnad ja kohalikud omavalitsused seisavad üha enam silmitsi selliste väljakutsetega nagu vaesus linnades, sotsiaalne tõrjutus ja ruumiga seotud ebavõrdsus, ülerahvastatus, konfliktid, kuritegevus ja vägivald, taristute haavatavus, põhiteenuste kehv osutamine ning keskkonnaseisundi halvenemine. Linnad ja kohalikud omavalitsused on enamiku humanitaarkriiside puhul endiselt esirinnas. Linnade haavatavus seoses epideemiate, suurõnnetuste ja kliimamuutuste mõjuga suureneb elanikkonna kiire kasvu ja planeerimata linnastumise tõttu. Neid linnaprobleeme süvendavad veelgi pretsedenditud rände- ja sundrändevood, mille taga on geopoliitilised, humanitaar-, majandus- ja keskkonnategurid. Sellistes kontekstides satuvad ebaproportsionaalselt suurde ebakindluse ja vägivalla ohtu naised ja tütarlapsed.
4. Nõukogu on kindlalt pühendunud linnade potentsiaali hoogustamisele kestliku ja kaasava majanduskasvu ja innovatsiooni keskustena ning kohalike omavalitsuste rolli tõhustamisele sellises kontekstis. Nõukogu toetab komisjoni talituste töödokumenti, mis käsitleb ELi koostööd kolmandate riikide linnadega ja kohalike omavalitsustega².
5. Nõukogu toonitab, et linnaprobleemide tõhus lahendamine nõuab paradigma muutust praeguselt valdkonnapõhiselt lähenemisviisilt territoriaalsele lähenemisviisile, mis tugevdab linna- ja maapiirkondade seoseid ning integreerib kestlikkuse kolm mõõdet linnaarengusse, tagades samas ühtsuse linna- ja maaelu arengu poliitikameetmete vahel. EL ja selle liikmesriigid peavad välja töötama mitmekesistatud strateegiad, vahendid ja menetlused ning viima läbi tõhusaid ja poliitilisi dialooge, et toetada mõjusaid ja tulemuspõhiseid partnerlusi partnerriikide linnade ja kohalike omavalitsusega.

² 9095/18 – COM(2018) 269 final.

6. Nõukogu toonitab, et oluline on jätkata hea valitsemistava edendamist linnade ja kohalike omavalitsuste tasandil. Samuti toonitab nõukogu, et ülimalt tähtsad on tõhusad mitmetasandilised valitsemissüsteemid ning usaldusväärsed poliitilised ja õiguslikud raamistikud riiklikel ja riiklikust tasandist madalamatel tasanditel. Selleks, et kohalikud omavalitsused saaksid tõhusalt rakendada kestlikku linnapoliitikat ja kohalikku arengut käsitlevat territoriaalset lähenemisviisi, on vaja soodsat poliitilist ja õiguskeskkonda. Nõukogu tunnistab, kui olulised on kohaliku tasandi juhtimises kaasavad protsessid, mis hõlmavad mitut sidusrühma, muu hulgas kodanikuühiskonda ja erasektorit, ning humanitaar- ja arenguabi käsitlevad tõhusad lähenemisviisid, millega luuakse seoseid kestliku arengu lahenduste, linnaplaneerimise ja vastupanuvõime vahel. Nõukogu märgib, et ELi liikmesriikides osutavad paljud osalised toetust kohaliku tasandi juhtimise tugevdamiseks partnerriikides.
7. Samuti rõhutab nõukogu vajadust tugevdada linnade ja kohalike omavalitsuste tehnilist ja juhtimissuutlikkust, et arendada välja ja viia ellu mitut valdkonda hõlmavat linnaplaneerimispoliitikat, hõlmates ka vahendeid aktiivseks koostööks kodanikega. Tuginedes inimõiguspõhisele lähenemisviisile, tuleks seda tehes ühtlasi võimestada õiguste omajaid oma õigusi kaitsma.
8. Nõukogu tunnistab linnade ja kohalike omavalitsuste märkimisväärsed investeerimisvajadusi ning nende vastavaid rahastamispuudujääke. Väga tähtsad on siinkohal linnade ja kohalike omavalitsuste pädevus ja suutlikkus kujundada ja rakendada eelarvepoliitikat kohalikuks rahastamiseks ja tulu tekitamiseks, kui vastavad volitused on detsentraliseeritud. Nõukogu esitab komisjonile üleskutse hoogustada jõupingutusi, et toetada avaliku sektori vahendite juhtimist ja oma tuluallikate loomist kohalikul tasandil.

9. Samuti innustab nõukogu komisjoni toetama võimaluse korral kohaliku tasandi suutlikkust ja jõupingutusi erakapitalipõhiste investeeringute kaasamiseks, eelkõige kasutades segarahastamisvahendeid ja kaaludes täiendavalt innovaatilisi, sealhulgas liikmesriikide kohalike omavalitsuste poolt arendatud rahastamismudeleid ja partnerlusi. Arukate, kestlike ja vastupidavate linnade loomisel võivad olulist rolli täita avaliku ja erasektori partnerlused. Nõukogu kutsub üles toetama kiirelt ja tõhusalt kestlikku linnastumist, võttes kasutusele täiendavaid rahastamisvahendeid, mida pakub Euroopa välisinvesteeringute kava ja selle kestlikke linna käsitlev osa.
10. Nõukogu tunnustab linnade ja kohalike omavalitsuste potentsiaali rohelise ja ringmajanduse tagamiseks kui näidet kaasava majanduskasvu kohta ning selle kohta, et linnad on kliimamuutustega tegelemisel üliolulised. Nõukogu julgustab komisjoni edendama rohelist ja vastupidavaid linna, toetades üleminekut vähesele CO₂-heitele ja kliimamuutustele vastupanuvõimele, keskendudes jätkusuutlikule ühistranspordile.
11. Nõukogu toonitab avaliku ruumi ja kultuuripärandi tähtsust linnade sotsiaalsete, majanduslike ja poliitiliste funktsioonide täitmise toetamisel.
12. Nõukogu tunnistab, et megalinnad ja suurlinnapiirkonnad on maailmamajanduse liikumapanev jõud ning et esmased ja teisesed linnad on keskused, mis veavad piirkondlikku ja kohalikku majanduskasvu ning töökohtade loomist. Seoses sellega tunnistab nõukogu, kui tähtis on stimuleerida erasektori ning eelkõige kaasavate ja sotsiaalsete mikro- ja väikeettevõtete jaoks soodsat keskkonda ning uuenduslikke turulahendusi, soodustades samal ajal üleminekut mitteametlikult majanduselt ametlikule majandusele. Nõukogu kutsub üles keskenduma eriti naistele, noortele ja puudega inimestele paremate haridus- ja tööhõivevõimaluste loomisele.
13. Nõukogu julgustab komisjoni arukate linnade lähenemisviisi rohkem toetama, aidates muu hulgas kohalikke omavalitsusi ja partnerriikide linna e-valitsuse teenuste ressursitõhusate lahenduste jaoks digitaalsete aluste rajamisel, mis hõlmab vajalikku ühenduvust ja juurdepääsu. Nõukogu kutsub komisjoni üles toetama digiteerimist kui positiivset jõudu töökohtade ja sotsiaalselt vastutustundliku ettevõtluse loomiseks, toetades seejuures linnade rolli kestliku arengu tegevuskava 2030 liikumapaneva jõuna.

14. Koostöös linnade ja kohalike omavalitsustega peaks püüdma saavutada suurema läbipaistvuse, kaasava valitsemise ja vastutuse avaliku sektori vahendite vallas ning avalike teenuste osutamisel ning peaks kasutama parimate tavade elemente korruptsioonivastases võitluses ning maaga seotud õiguste ja omandiõigusega seotud kindlustunde parandamisel kõikide jaoks. Nõukogu rõhutab ka vajadust edendada elanike aktiivset ja sisulist osalemist asjaomaste kohalike meetmete ja avalike teenuste kavandamisse, rakendamisse ja hindamisse.
15. Nõukogu toonitab, et oluline on edendada kaasavaid ja turvalisi linnu ning tegeleda linnade sisese ja linnadevahelise ebavõrdsuse, tõrjumise ja segregatsiooni põhjuste ja tagajärgedega. Nõukogu julgustab komisjoni võtma arvesse tõrjutud ja haavatavas olukorras inimrühmade, sealhulgas puudega inimeste, eakate, sunniviisiliselt ümberasujate ja rändajate kaasamist ELi toetuses linnadele ja kohalikele omavalitsustele kolmandates riikides. Kuna mõned linnad ja kohalikud omavalitsused on üha enam silmitsi rände- ja pagulasvoogudega, julgustab nõukogu komisjoni jätkama rändajaid ja põgenikke vastuvõtvate linnade ja kohalike omavalitsuste toetamist.
16. Esmatähtsaks tuleks seada sooline võrdõiguslikkus ja naiste mõjuvõimu suurendamine linnapiirkondades, samuti noorte roll demokraatia, arengu ja muutumise liikumapaneva jõuna. Nõukogu kutsub komisjoni üles toetama kohalikku suutlikkust, et suurendada linnapiirkondades naiste ja tüdrukute ohutust ja turvalisust ning parandama kõikide maaga seotud õigusi ja omandiõigusega seotud kindlustunnet.
17. Nõukogu julgustab komisjoni talitusi ja Euroopa välisteenistust integreerima linnadega seotud küsimused valdkondlikku poliitikasse ja poliitilisse dialoogi ning süvendama oma struktureeritud dialooge linnade ja kohalike omavalitsustega. Nõukogu rõhutab, kui oluline on edendada inimestevahelisi sidemeid kohalikul tasandil, ja tuletab meelde, et lisaks institutsioonilisele koostööle ja tehnilisele abile on linnade ja kohalike omavalitsuste võimekuse suurendamisel suur potentsiaal selliste vahendite kasutamisel nagu detsentraliseeritud koostöö, linnade ja kohalike omavalitsuste vaheline mestimine ning linnapaarid. Nõukogu kutsub komisjoni üles kiirendama tegevust selles valdkonnas ja integreerima tulevastesse linnaarengu programmidesse linnade mestimise, kui see on asjakohane.

18. EL ja selle liikmesriigid tunnustavad ÜRO Elukeskkonnaprogrammi rolli kestlike linnade toetamisel.
 19. Nõukogu rõhutab, et eriti tuleks toetada linnade ja nii linna- kui ka maapiirkondade kohalike omavalitsuste suhtes integreeritud ja mitut valdkonda hõlmava lähenemisviisi tagamist ELi välisabis.
 20. Nõukogu kutsub komisjoni üles andma nõukogule korrapäraselt uut teavet edusammude kohta koostöö elluviimisel kolmandate riikide linnade ja kohalike omavalitsustega. Samuti julgustab ta komisjoni looma asjakohase foorumi regulaarseks teabe, kogumuste ja teadmiste vahetamiseks ELi liikmesriikide ja asjaomaste partneritega koostöö kohta kolmandate riikide linnade ja kohalike omavalitsustega.
-